

Af Adelen.

Minialfortælling

af

Friedrich Friederich.

(Overfat fra Lytt.)

(Fortfat.)

Friherren var bleven yngre i de fem Moaender siden Elisas Forlovelse; hans Ansigt syntes at have tabt ethvert strængt Træk, og naar han gik hen over Markerne, blev han staaende hos Arbejderne, spurgte dem om, hvorledes det gik dem, og trykkede dem stiltiende et Pengestykke i Haanden, naar de havde en sag hjemme, eller de fik en eller anden uventet Udgift, som oversteeg deres Kræfter.

Saaledes havde han været i den lykkeligste Tid af sit Liv, da hans Hustru endnu levede.

Dg naar han vendte tilbage til sit Hus, saa vidste han, at kun glade og lykkelige Ansigter mødte ham der. Elisa elskede ham, saaledes som kun et Barn kan elske sin Fader, og jagte ved en Mængde smaa Opmærksomheder at bevise sin Tat.

"Du forvanner mig, Barn," sagde han ofte smilende. "Hvad skal jeg foretage mig, naar du gjør din Bryllupsrejse sammen med Platen? Da vil her igjen være lige saa stille og tomt for mig som tidligere."

"Vi bliver her," svarede Elisa, da hun havde liden Lygt til at stilles fra en Dmgiøvelse, der var bleven hende saa kjær.

Friherren gik dog ikke ind paa dette; thi han ønskede, at Elisa og hendes unge Begynder skulle rejse bort paa nogle Uger, og han fordrøede med den største Bestemthed, at de skulde tage af Sted, omendkjønt ogsaa Platen helst var bleven hjemme. Han vilde nemlig benytte denne Tid til at ombandne hele Huset og give det et smukt Udseende. Huset og alle de Rum, der ikke var aabnede i mange Aar, skulde isæres en ny Dragt; han havde allerede i al Hemmelighed truffet Foranstaltninger der til og glædede sig allerede nu til Elisas Overværelse.

Kun Gehejmeraadinden havde han indviet i sin Plan, da han vidste, at hun ikke forraabte den, og at hun gjerne understøttede ham; dog havde ogsaa hun maattet love ham at rejse bort i den Tid og besøge Professorens.

Den Dag, da Polterabend fejredes, var kommen, og Friherrens festlig smykkede Hus fyldtes allerede med Gæster; thi denne Dag maatte ikke fejres saa stille, som Elisa ønskede det. Friherren vilde vise, hvor meget han holdt af hende, og hvor lykkelig han var sig.

Stein og Platen var ogsaa ankomne. Stein havde hemmelig malet Emmys Billede til Elisa, da hun en Gang havde ytret Ønske om at have sin Venindes Billede. Ingen havde haft Anseelse om, at han havde malet det, og da han overrakte sin Søster Billedet, var alle overraskede af dets Skønhed. Det var Emmys Træk, men ligesom forklarede og idealiserede. Der hvilede over dem et Skjær, som ikke alene vidnede om Malerens Dygtighed, men tydelig viste, at han havde lagt hele sin Kraft ind i dette Arbejde, at han havde stabt det med en Skjærlighed, som ikke mere lod sig nægte.

Platen trak sin Ven til Side.

"Nægter du endnu, at du elsker Emmy?" spurgte han.

Stein søgte at fjerne sig fra ham og at undgaa Spørgsmaalet, men da ingen af Delene lykkedes for ham, udbød han: "Jeg elsker ingen! Jeg maatte have et stort Hjerter, naar jeg vilde elske alle dem, i. m. jeg allerede har malet!"

"Er alle de Billeder, som du har malet, blevene saa smukke?" indvendte Platen.

Stein trak paa Skulderne.

"Dg hvorfor har du malet dette Billede saa hemmeligt?"

"For at undgaa din Spot og dine taabelige Formodninger! Er det ikke tids nok, at jeg nu maa høre paa dem?"

"Er det Spot, naar jeg spørger, at du maa lære at kende den Lykke, som opfylder mit Bryll?" sagde Platen. "Se, denne er saa stor, at man først fornaar at fatte den, naar man virkelig kan kalde den sin, naar man ikke mere tvivler og frygter!"

Stein greb sin Vens Arm og trykkede den næsten kampagtig.

"Vær rolig!" udbød han bevæget. "Udmal ikke en Lykke for mig, som jeg ikke kan naa! Hvis Emmy var fattig, saa vilde jeg træde hen for hende og sige: 'Bliv min, jeg vil arbejde for dig og bestræbe mig for at gjøre Livet let for dig, jeg vil vaage for dig og forlanger kun, at du ser ind i mit Øje, at du er min — min!' Hun er rig og af Adelen! Dg om hendes Hjerter virkelig slog for mig, tror du, at hendes Moder nogen Sinde vilde give sit Samtykke der til? En fattig Maler og den rige Arving — imellem dem ligger der en Kløft, som ikke kan udfyldes!"

"Vov det kun! Den modige vinder!" indvendte Platen.

"Nej; jeg vilde ikke udholde det, hvis jeg fik Afslag," sagde Stein og skyndte sig bort.

Elisa traadte hen til sin forlovede, som fortalte, hvorledes det var fat med hendes Broders Hjerter.

"Ja! Det ikke ogsaa vore Hjerter fundet hinanden?" svarede Elisa og saa Platen ind i Øjnene. "Siden jeg først blev mig bevidst, at jeg elskede dig, har denne Tro opretholdt mig. Jeg ved ikke, hvad der var blevet af mig uden den, og jeg vil heller ikke tænke derpaa; thi jeg vil ikke lade noget forværre denne Dag for mig."

"Du har Ret, Elisa," sagde Platen og trykkede den elskedes Haand fast. "Lad os ikke se paa det, som ligger bag os, men lad os rette vort Blik ind i Fremtiden; thi paa den hviler vor Lykke!"

Det var vanskeligt at sige, om Elisa og Platen eller Friherren sølte sig lykkelig. Hans Dine lyst af Glæde, og naar han gik forbi Gehejmeraadinden, trykkede han hendes Haand inderlig, som om han vilde sige: "Se, nu er alligevel alt gaaet, som jeg ønskede det. Elisa og Platen bliver lykkelige, og jeg har ogsaa bidraget dertil; uden mig havde deres Hjerter maalkt aldrig fundet hinanden!"

Gæsterne var i en munter Stemning, og Friherren vandrede fra den ene til den anden og havde et lystigt Ord til enhver. Da traadte Tjeneren hen til ham og sagde, at Politiasistenten Bitt var kommen og ønskede at tale med ham. Blodet syntes at forlade den gamle Herres Ansigt ved denne Meddelelse.

"Politiasistenten?" gjentog han næsten forvirret.

"Hvad vil han?"

"Det ved jeg ikke."

"Hvor er han?"

"Jeg har ført ham ind i mit Værelse, da han selv ikke ønskede at blive set af nogen, for at ikke Festen skulde blive forstyrret," svarede Tjeneren.

"Det er godt," sagde Mannstein og fattede sig. "Du tier, ingen skal vide at han er her. Jeg vil skynde mig til ham; hvis nogen spørger efter mig, saa sig at jeg straks kommer tilbage. Har Assistenten allerede set nogen?"

"Jugen foruden mig."

Friherren forlod Salonen. Da han stod foran Tjenerens Værelse og allerede havde lagt sin Haand paa Laasen i Døren, stansede han og betænkte sig. Hvad førte Manden til ham paa denne Aften?

Hvorfor ønskede han at tale med ham? En ængstelig Følelse greb ham — men han søgte at trænge den tilbage med Magt.

Hurtig traadte han ind i Værelset og lukkede Døren efter sig, og hans Dine hvilede spørgende paa Politiasistenten, der kom ham i Møde.

"Det gjør mig ondt, at jeg maa forstyrre Dem i Dag," sagde Bitt; "jeg ved, at Deres Hæderlige Ønske opfyldes i Dag og dog —"

"Tal! Hvad har De at sige mig?" afbrød Friherren ham utaalmodig.

"Deres Nevs er vendt tilbage."

Friherren for forskrækket sammen; han syntes ikke at have ventet dette.

"Umuligt!" raabte han. "Han ved, hvilken Straf der venter ham, hvis han bliver gjenkjendt og arresteret. Ved De det med Sikkerhed?"

"Jeg har selv set ham."

"Hvor? Hvor?"

"Rebens sig forfulgte en Forbryder, som jeg til det flere Mile herfra liggende Værtshus, 'Skøtkilden'. — De kender sandsynligvis dette Sted?"

"Friherren nikkede taus.

"For ikke at blive kjendt havde jeg forklædt mig som simpel Arbejder, og som saadan traadte jeg ind i det lidet besøgte og ilde anseede Værtshus. Der sad nogle Mænd, og i den ene af disse gjenkjendte jeg straks Deres Nevs, omendkjønt hans Klædning var ussel og iturevet og et fuldstændigt Skjæg dækkede hans Ansigt."

"Er De vis paa, at De ikke har taget fejl?" indvendte Friherren.

"En Lighed kan have forledet Dem."

"Jeg tager ikke fejl," vedblev Politiasistenten. "Det var ogsaa Deres Nevs Stemme, og hans Ord bekræftede min Formodning. Da jeg var kommen ind, betragtede han mig nøje, men saaf snart jeg satte mig hen til et andet Bord og ikke syntes at skænke ham den ringeste Opmærksomhed, betyngede han sig heller ikke videre om mig. Vaade han og de Mænd, der sad ved samme Bord som han, havde drukket meget, og han forlangte endnu mere Brændevin, som han selv betalte. Af nogle løsrevne Ord gjattede jeg, at han søgte at benægte Mandens til en eller anden Handling; jeg hørte ham nævne Deres Navn. I Spejlet, som hang lige over for ham, kunde jeg iagttage enhver af hans Miner, og disse tydede ikke paa noget godt."

"Hvad har han i Sinde?" spurgte Friherren.

"Han ved, at her i Aften fejres Polterabend, en af Mandene fortalte det til ham og sagde ogsaa, at De har testamenteret Deres Gods og Formue til Fruen Stein. Jeg hørte ham le højt og bittert, han udstødte en Trudsel mod Dem, og hvis ikke alt bekræfter mig, saa har han en Volds-gjerning i Sinde mod Dem."

"Naar?" spurgte den lille Herre, der havde gjenvundet sin Ro.

"Jeg formoder i Nat — men jeg er ikke vis paa det, og af denne Grund forlod jeg Værtshuset for at skynde mig til Dem."

Friherren taug og syntes at tænke efter.

"Jeg takker Dem," sagde han derpaa. "Hvilken Beslutning har De taget? Hvad vil De gjøre?"

"Dette afhænger af Dem. De ved, hvilken Straf der venter ham, hvis jeg arresterer ham."

"Nej, nej, det maa ikke ske — staa det Navn, som min Søster, hans ulykkelige Moder bar!"

"Jeg vil gjøre det og er derfor kommen til Dem; der er desuden afsluttede, der vilde blive meget ubehagelig berørte, om Baronens blev arresteret. Men vi maa tage Forholdsregler for, at han ikke kommer herhen; thi ophidses og beskjæntet, som han var, kunde han være i Stand til enhver Handling."

"Han vilde have valgt sin Hævn godt, hvis det lykkedes ham at forstyrre denne Dag," sagde Friherren halvt for sig selv.

"Dr. Assistent, frygter De for at træffe sammen med ham?"

"Mit Kald har for længe siden afvænnet mig fra Frygt," svarede Bitt smilende.

"Saa beder jeg dem om at opsoge ham. Jeg skal give Dem Pengene, overlever dem til ham og formaa ham til straks at forlade alle alene de ne Egn, men Lykkelig og om muligt Europa for bestændig. Tru ham med, at De vil arrestere ham; han kender jo den Skjæbne, der vilde ramme ham, hvis De for anden Gang overleverede ham i Rebens Hænder."

"Jeg vil opfylde Deres Bøn, men hvor skal jeg opsoge ham? I Værtshuset vilde jeg ikke træffe ham mere. Jeg frygter for, at han, førend jeg finder ham, kommer her hen og i sin Ophidselse anretter en Ulykke; vi maa først tænke paa at forebygge dette. Vi maa udstille Vagter; har De nogle Mænd til Disposition?"

"Kun mine Forvaltere og Tjenestekarle."

"Godt. Jeg vil opsoge disse og give dem den nødvendige Anvisning; jeg vil ogsaa blive her selv og haaber at holde enhver Forskyrrelse borte."

"Gjød det, og stol paa min Tat," udbød Friherren.

"Elisa er i Dag saa lykkelig og fornøjet; men hele hendes Lykke vilde være ødelagt, hvis hun fik vide, at det ulykkelige Menneſte er her i Værtshuset. Hun maa ikke saa det at vide, ingen maa ane det; forti det ogsaa for mine Forvaltere og Karle, angiv et andet Raad for dem."

Bitt lovede det. Han sølte Medlidenshed med Friherren, hvis blege Kinder og stælvende Læber forraabte, at han var befrigt bevæget.

"Vær nu kun rolig," sagde han. "Jeg kunde ikke spare Dem for denne Bevægelse, men maatte underrette Dem om Deres Nevs Rørværelse; thi jeg kunde ikke uden Deres Vidende træffe de nødvendige Foranstaltninger. Forjag nu enhver Betyngning, jeg vil opbyde alle Kræfter for at holde Deres Nevs borte. Det vilde have været mig meget kjært, om jeg havde kunnet spare Dem for denne Urd."

Friherren rakte Assistenten sin Haand.

"Jeg er tilfreds, hvis ingen uden mig faar Nys berom," svarede han. "Min Mund har lært at tie, og jeg har udholdt saa meget i mit Liv, at jeg ogsaa kan give Afkald paa den Glæde at nyde denne Dag uforstyrret. Hvor længe vil De blive her?"

"Det ved jeg ikke, men jeg bliver i ethvert Tilfælde Nat-ten over. Deres Nevs har allerede en Gang valgt Vejen gjennem Haven, da han begik en Volds-gjerning; derfor vil jeg rette min største Opmærksomhed paa Haven og forblive i den."

"Min Tjener skal bringe Dem Vin i Lykshuset," sagde Friherren. "Sig ham fremdeles, hvad De ønsker; jeg vil paalægge ham at opfylde ethvert af Deres Ønsker."

Friherren havde begivet sig til sit Værelse, han maatte være en kort Tid alene for at dampe sin Bevægelse, førend han vendte tilbage til Selskabet. Han gik langsomt frem og tilbage med Hænderne paa Ryggen og stirrede hen for sig; uvilkaarlig var hans Legeme sunket sammen under den nye Sorg, som havde trængt sig ind paa ham. Hvorledes var det gaaet til, at hans Nevs, den sidste af en saa stolt og anset Slægt, havde kunnet synke saa dybt? Allerede ofte havde han spurgt sig selv herom; men aldrig havde han kunnet besvare dette Spørgsmaal saa klart og bestemt som i denne Time. Han var gaaet til Grunde ved det, som han og Tusinder med ham havde anset for et Fortrin. Fra Ungdommen af var den Tanke næret hos ham, at han som Søn af en Baron var af ædlere og bedre Stof end alle de, som stod under ham. Man havde indpræntet ham Stoltheden af hans Adel, Stoltheden af hans Blod, førend han havde forstaaet Betydningen deraf. Han havde behandlet de Drengene, han legede sammen med, som Slaver, fordi han ansaa sig for bedre end dem, og fordi disse, hilsede i en taabelig Tro, fandt sig deri. Havde han ikke set, at selv forstandige og fortjensfulde Mænd kom ham i Møde med større Hensyn, kun fordi han var Søn af en Baron? Havde ikke der ved den Tanke maattet indpræge sig hos ham, da han allerede ved sin Fødsel havde faaet en Fortjeneste, som Tusinder ikke var i Stand til at opnaa til Trods for sine Anstrængelser. Han havde slaaet sine Legekammerater, og aldrig havde en af dem været af gjengjældende dette. Dg hans stolte Fader havde været den opvoksende Drengs Overmød.

Han havde ikke været uden Søner, men havde haft liden Lygt til alvorlig Beskæftigelse; sin Opdrager havde han behandlet som en Undergiven, og denne havde ikke besiddet Mod til at straffe ham eller at træde ham i Møde med Bestemthed. Hvortil skulde han ogsaa lære noget? Nabende ikke den Tro, at Abelen gav et Fortrin, Dørene for ham overalt? Kastede den ikke Fordele i Skjødet paa ham, som andre næppe formaarede at opnaa ved den største Anstrængelse?

Overmød og stolt, som han var af sin Adel, havde Troen paa de Fortrin, han var i Besiddelse af, stadig drevet ham videre; med Ringagt havde han set ned paa enhver anden Fortjeneste. Hvad gjaldt for ham Mandens Fortrin, hvad gjaldt for ham Kundskab, hvad gjaldt Samvittighedsfuld og Trofast i sin Kaldspligt? Disse Ting syntes ham kun være til for de borgerlige, for ham var det Daarflab; thi den Glans, der udgik fra hans Adel og hans Navn, gjorde disse Egenskaber overflødig.

Med lignende Ringagt havde han betragtet Søder og Sammelighed; hans Vre syntes at være af en anden Art end de borgerlige; som Baron troede han at turde tillabe sig meget, som ikke var andre tilladt. Den faste Tro paa denne ulykkelige Følelse, havde aldrig ladet ham tænke paa at beskjæmpe sine Videnskab; det, som han havde anset for et Fortrin, var bleven til Forbandelse for ham; thi det havde drevet ham der til, hvor han nu stod. Da han ved sin egen Vetsindighed havde ødelagt den Fordom, som saa længe havde beskyttet ham, da han lige over for Loven stod paa samme Trin som de borgerlige, da havde hans Indbildnings hele Ulykkelighed vist sig i forskædelig Haardhed. Han var udflettet til Arbejde, udygtig til at kæmpe sig igjennem Livet, han var fortabt og forstubbet; der gaaes ingen Næbning for ham mere, og han fortjente heller ikke at reddes. Han var gaaet til Grunde ved sin Adel. . . .

Udmattet satte Friherren sig paa en Stol; han syntes, at Selskabet vilde savne ham. Da traadte Gehejmeraadinden, som allerede havde søgt ham, ind. Værtshuset strækket sprang han op.

"Hvad fejler Dem?" spurgte Fruen.

"Intet — intet," svarede Friherren hastig, som om der ved kunde forekomme ethvert videre Spørgsmaal, han kun trufte mig tilbage for en kort Tid; De ved, at man midt i det muntreste Selskab undertiden at være alene for nogle Minuter."

"For nogle Minuter? Jeg har savnet Dem længe, og jeg har glemt Tiden, medens jeg sad her stille; lad os vende tilbage til vore Gæster."

Han gik hen til Døren.

Gehejmeraadinden lagde sin Haand paa hans skulder og holdt ham tilbage.

"Dg hvorfor er Deres Ansigt saa blegt?"

"Jeg føler mig ikke ganske vel — men vær sød at tie om dette; jeg vilde ikke gerne, at Abelen paa dem skulde forstyrres det allerringeste."

"Jeg troede, at De havde haft mere Tillid til vedblev Gehejmeraadinden. Ved Deres usigelige Mod Elisa og mig har jeg faaet Ret til at tage Del i det er ubehageligt for Dem."

"Det er ikke af Mangel paa Tillid — De skal at vide, kun ikke i Dag. Det vilde maalkt efterlade et Stykke og ogsaa paa Deres Ansigt, og intet skal forstyrre Deres og Platens Lykke. Kom nu, jeg vil vise Dem, endnu kan være munter — De ved jo, hvor meget glædet mig til denne Dag."

Han greb Gehejmeraadindens Haand og drog hende af Værelset.

I det muntre Selskab lagde ingen Mærke til, at Kinder endnu var blege. Elisa og Platen havde taget for hinanden, og der gaves endnu to Hjerter, som ledte paa det, som foregik omkring dem — Emmy og De stod alene ved et Bord, paa hvilket Emmy stod og deres lysende Dine og rødmende Kinder forraabte indre Bevægelse. Emmy havde taget en Blomst i bet, og halvt hængsunket i Tanker pillede hun paa den, Stein hvilstende talte til hende.

Fru v. Malten traadte endelig hen til dem. fjernede sig efter kort Tids Forløb, han opsogte Platen med sin greb dennens Arm, trak han ham næsten ind i Siveværelset.

"Hvad er der paa Færde?" spurgte Platen. Stein sluttede Bennen fast og voldsomt i sine Arme. "Ser du da ikke paa mig, at jeg har bleet Daarflab og besuagtet er det lykkeligste af alle Menneſter. Hvorledes skal jeg forklare denne Modsigelse mærkede Platen smilende.

"Du er bleven tungnem," udbød Stein. "Du da ikke, at jeg elsker Emmy, og at jeg har tillid til min Skjærlighed? Kan du ikke læse dette i mine Øjne?"

"Er denne Skjærlighed kommen saa hurtigt?" spurgte Platen spøgende. "For saa Timer siden nægtede du at elske Emmy."

"Fordi jeg ikke vilde forraade det for dig. Jeg fik Emmy længe; allerede da jeg saa hende for første gang, sneg hun sig ind i mit Hjerter, og nu sidder hun der for bestandig!"

"Dg hun er enig deri?"

"Naturligvis! Hun elsker ogsaa mig, hun mig det ganske sagte, ganske hemmelig har hun taget min Haand og set paa mig saa kærlig og inderlig. Du mig saa lykkelig, at mit Bryll er for trangt til at rumme min Lykke, og at jeg gjerne kunde slutte den halve mine Arme og trykke den til mit Hjerter."

"Dg hvori bestaar nu denne Daarflab?"

"Hvori?" gjentog Stein. "Spørger du endnu om det, der er en fattig Djevle, har du staaet hende min Skjærlighed. Djevelstet rev mig hende vilde jeg aldrig have haft Mod dertil. Emmy er en Arving til en betydelig Formue og et gammelt Tror du, at hendes Moder nogen Sinde vil give hende en Lykke?"

"Hvorfor ikke?"

"Hun vil ikke gjøre det; ti der for om det, som fortalt dig, thi hun maa ikke erfare det."

"Dg du vil slet ikke gjøre Forsøg paa at få hende Samtykke?" indvendte Platen.

"Nej."

"Dnfer du da ikke, at Emmy bliver din?"

"Jo — jo!" "Se, jeg vil hemmelig beskjæmpe dig, jeg vil flygte med hende til Ita lien, og der vil jeg og Laurbar vil vi grunde vor Lykke! Sydens Blaa skal skue ned paa den. Der vil jeg oplaa min Hustru; jeg vil male for at gjøre hende Rødt og hvide med min Side, naar jeg arbejder, hendes Øjne ethvert Strøg af min Vensel, hun skal begejstres om mig!"

"Er da Emmy enig i Flugtplanen? Ved du, om hun vil?"

"Hun ved endnu intet; men hun maa følge med mig, hun elsker mig, og hun elsker mig, har hun taget mig! Vor Flugt bliver henrykkende! I den forlader hun sin Faders Hus, hemmelig, fortalt, I Haven venter jeg hende og du ter hende i din Arme. Bag Haven venter Vognen os, jeg følger til den, hun slutter sig tæt op til mig. Vi flygter til men. Hestene begynder at trække og nu bærer Italien! Mig tilhører hun da, jeg holder og holder den, jeg søger for hende og daager over hende, den nærer fjører over Italiens Graense, og vi ikke mere frygte for!"

Platen smilende over sin Vens driftige blomstret takti, som straks udmalede hele Flugten.

(Fortfætt.)